

การศึกษาเชิงวิพากษ์พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554

A Critical Study on the Thai Royal Institute Dictionary BE 2554

ประวีณา แสงเส้น¹ / บัญญัติ สาลี² / ราชนีย์ นิลวรรณภา³

Praweena Saengsen / Banyat Salee / Rachani Nilawanpa

¹ สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Program of Thai Language, Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University

²⁻³ ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Department of Thai Language and Oriental Languages, Faculty of Humanities and Social Sciences,

Mahasarakham University

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเชิงวิพากษ์ลักษณะการใช้ การปรับเปลี่ยนคำ และการนิยามความหมายของคำศัพท์ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 โดยนำข้อมูลมาศึกษาเปรียบเทียบกับพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 และ พ.ศ. 2542 ผลการวิจัย พบว่า พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 แตกต่างจากฉบับอื่น ด้านการปรับเปลี่ยนคำตั้งแบบการเพิ่มคำย่อยหรือคำอนุพจน์ การตัดตัวอย่างบทนิยาม การอ้างอิงคำศัพท์ การอธิบายคำศัพท์ การปรับเปลี่ยนคำตั้ง การเติมคำท้ายพยางค์ และการสูญเสียคำตั้ง ด้านการนิยามความหมาย พบการนิยามความหมายแบบกว้าง การนิยามความหมายแบบแคบเข้า การนิยามความหมายแบบย้ายที่ และการนิยามความหมายแบบแตกต่างไปจากเดิม

คำสำคัญ: การศึกษาเชิงวิพากษ์, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, การปรับเปลี่ยนคำ, การปรับเปลี่ยนความหมาย และการสูญเสียคำ

Abstract

This research aimed at a critical study of usage, adjusting, and definition of the vocabulary in Thai Royal Institute Dictionary BE 2554 and a comparative study of Thai Royal Institute Dictionary BE 2525 and 2542. The result revealed that Thai Royal Institute Dictionary BE 2554 was different from Thai Royal Institute Dictionary BE 2525 and 2542 in adjusting the establishing word by adding sub-vocabulary, cutting the example in definition, vocabulary reference, vocabulary explanation, adjusting the establishing word, adding suffix, and cutting the establishing word. In addition, the researcher found the extended definition, narrowed definition, displaced definition, and dissimilar definition.

Keywords: Critical study, Thai Royal Institute Dictionary, Word adjusting, Definition Adjusting, Word cutting.

บทนำ

พจนานุกรมจัดเป็นหนังสืออ้างอิง หรือ Reference Book เป็นหนังสือที่รวบรวมคำในภาษาใดภาษาหนึ่ง โดยเรียงลำดับคำตามตัวอักษร แล้วให้ความรู้หรือความหมายของคำนั้นๆ เพียงสั้น ๆ และบอกประวัติที่มาของคำ บอกวิธีการเขียน สะกด การันต์ การออกเสียงอ่าน

พจนานุกรมเริ่มมีใช้ในยุคคลงราชวศวรรษที่ 16 มีรากคำมาจากศัพท์ภาษาละติน คือคำว่า dictio, dictionarium หลังจากศตวรรษที่ 18 พจนานุกรมได้รับความสนใจและถูกพัฒนาให้ก้าวหน้ามาจนถึงปัจจุบัน พจนานุกรมจึงเปรียบเสมือนบันทึกความเปลี่ยนแปลงของภาษา เพราะทุกภาษานั้นมีชีวิต มีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาไม่เคยหยุดนิ่งตามอิทธิพลต่าง ๆ ในสังคม วัฒนธรรม การเมือง การศึกษา การใช้ภาษาในยุคหนึ่งอาจมีการปรับเปลี่ยนไปจากแบบเดิมที่เคยใช้มา แต่ความต้องการของผู้ใช้พจนานุกรมไม่เคยเปลี่ยนไป จึงมีการสร้างพจนานุกรมใหม่ขึ้นตลอดเวลา แต่ยังคงคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่สำคัญของความเป็นพจนานุกรมเอาไว้อย่างครบถ้วนเสมอ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน มีจำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ คือ ฉบับ พ.ศ. 2493 ฉบับ พ.ศ. 2525 ฉบับ พ.ศ. 2542 และฉบับปี พ.ศ. 2554 จัดพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2493 จนมีผู้เรียกพจนานุกรมฉบับนั้นว่า พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 จัดทำขึ้นเพื่อ เชิดชูเกียรติราชบัณฑิต และใช้แทนพจนานุกรมเดิมที่ออกใช้ในราชการ พ.ศ. 2470 โดยกระทรวงธรรมการเป็นผู้ดูแล มีความบกพร่องในเรื่องของคำศัพท์และความหมายอยู่มาก ประกอบกับราชบัณฑิตยสถานมีปราชญ์ราชบัณฑิตอยู่มาก กระทรวงธรรมการ จึงได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบให้โอนงานชำระพจนานุกรมไปขึ้นกับราชบัณฑิตยสถานแทน ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อจากพจนานุกรม มาเป็นพจนานุกรม เพราะกินความหมายกว้าง และครอบคลุมถึงการรวบรวมคำทั้งหมดที่มีอยู่ในภาษานั้น ๆ (สาโรจน์ มณีรัตน์, 2546)

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 จัดพิมพ์ในสมัยของ นายธานินทร์ กรัยวิเชียร นายกรัฐมนตรีในสมัยนั้น โดยให้ปรับปรุงพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 ซึ่งใช้นานถึง 27 ปี และเป็นการจัดทำขึ้นเพื่องานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200

ปี ในปี พ.ศ. 2525 ต่อมาราชบัณฑิตต้องการปรับปรุงพจนานุกรมอีกครั้ง จึงต้องการให้พจนานุกรมที่จะสร้างใหม่เป็นพจนานุกรมที่จัดทำขึ้นเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในปี พ.ศ. 2542 จึงได้เกิดพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ขึ้น

และ ในปี เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 ราชบัณฑิตจึงจัดสร้างพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 โดยศาสตราจารย์พิเศษจำนงค์ ทองประเสริฐ ราชบัณฑิต เป็นประธานคณะกรรมการชำระ มีการเพิ่มจำนวนคำศัพท์ขึ้นจำนวนมาก โดยเฉพาะการเพิ่มคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้ เช่น คำว่า แก้มลิง แก้มลิง กังหันน้ำชัยพัฒนา เป็นต้น และคำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น คำว่า สปา เครื่องดื่ม วัตถุมงคล ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น (พจนานุกรมฯ พ.ศ.2554 : คำนำ)

ลักษณะการเพิ่มคำศัพท์ใหม่ในพจนานุกรมส่วนใหญ่เป็นคำที่มีใช้อยู่ในภาษาและเข้าใจความหมายกันในสังคมไทยเป็นอย่างดี แต่ยังไม่ได้เก็บอยู่ในพจนานุกรมก็จะเก็บเพิ่มไว้ บางคำเป็นคำเฉพาะในหมู่วัยรุ่น คำสแลงภาษาปาก ก็มีการเพิ่มใหม่ เช่น คำว่า ซี้ตู่ (ปาก) ก. ให้ความหมายว่า กล่าวอ้างหรือทักท้วงของผู้อื่นเป็นของตัว พร้อมยกตัวอย่างว่า นี่ปากกาของฉันทันจะยามาซี้ตู่ และคำว่า คู่ซี้ (ปาก) น. เพื่อนสนิท (จ. ซี้ ว่าตาย) เป็นต้น มีการเพิ่มคำศัพท์ทั่วไปไว้ใน เช่น คำว่า กวดวิชา (ก.) หมายถึง การเรียนเสริมหรือเรียนเพิ่มเติมเพื่อให้ทันหรือมีความรู้ดียิ่งขึ้น คำว่า ทิชชู (น.) หมายถึง กระดาษเนื้อบาง นุ่ม ใช้เช็ดหน้า เช็ดมือ เช็ดปาก เป็นต้น และคำว่า ห้างสรรพสินค้า (น.) หมายถึง ร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ ซึ่งสินค้าที่ขายส่วนใหญ่จะเป็นเครื่องอุปโภคบริโภคระดับกลางจนถึงระดับสูงหลากหลายประเภท เช่น เสื้อผ้า เครื่องสำอาง เครื่องใช้ในบ้าน

เมื่อมีการเพิ่มคำศัพท์ใหม่เข้ามาก็เกิดการหายไปของคำศัพท์เก่าในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 และพ.ศ. 2542 ซึ่งการหายไปของคำศัพท์นี้เรียกว่า เกิดการสูญคำ เช่น คำว่า ว่อง (ก.) หมายถึง รวดเร็ว, คล่องแคล่ว, ปราดเปรียว, ปราดเปรื่อง คำว่า เหน็ด (ก.) หมายถึง อ่อนเพลียเพราะทำงาน, มักใช้เข้าคู่กับคำ เหนื่อย

เป็นเหน็ดเหนื่อยหรือเหนื่อยเหน็ด และคำว่า เป้อเหลอ (ว.) หมายถึง เชื้อ, ไม่คมคาย (ใช้แก่หน้า) คำศัพท์บางคำปรากฏเฉพาะบางฉบับ เช่น คำว่า กะหรีกัญชา ปรากฏเฉพาะในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 คำว่า กะโหล่ง ปรากฏเฉพาะในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 เป็นต้น

ซึ่งได้มีผู้สนใจทำวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพจนานุกรม ในประเด็นต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่ งานของบุญเรือน จันทร์ชุมพล (2529) ได้ทำวิจัยเรื่องวิเคราะห์พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 โดยวิเคราะห์จากพจนานุกรมฯ ที่พิมพ์ครั้งที่ 1 (2525) มุ่งวิเคราะห์ในด้านการเก็บคำ การจัดเรียงลำดับคำ อักษรวิธีการบอกเสียงอ่าน การให้ความหมาย การบอกประวัติที่มาของคำ การเสนอตัวอย่างการใช้คำ การเสนอคำพ้องความหมายและคำความหมายตรงกันข้าม การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การแสดงภาพประกอบ รวมทั้งการจัดรูปเล่มและการจัดพิมพ์ แล้วประเมินค่าโดยอาศัยตำราต่าง ๆ และแบบแผนการสร้างพจนานุกรมของพจนานุกรมที่มีชื่อเสียงเป็นเกณฑ์ งานสมปอง ตาลเพชร (2534) ศึกษาการปรับเปลี่ยนของคำวิเศษณ์ จากอักษรภิกษานศรับทของหมอปรีดเลและพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 และงานของนิชรา อัครวิบูลย์ (2533) ได้ศึกษาการเพิ่มคำ การสูญคำ และการปรับเปลี่ยนความหมายของคำกริยาในช่วง พ.ศ. 2416-2525 จากหนังสืออักษรภิกษานศรับทของหมอปรีดเลกับพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525

ประเด็นการศึกษาเชิงวิพากษ์เนื้อหาสาระในพจนานุกรมทั้งในด้านการใช้คำตั้ง การนิยามคำ และการเลือกที่จะไม่จัดเก็บคำซึ่งยังไม่มีผู้ศึกษา ผวนกับพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 มีเนื้อหาสาระที่แตกต่างจากเล่มก่อนเช่น การเลือกคำศัพท์ที่เกิดขึ้นใหม่ การนิยามคำศัพท์ และการเก็บคำศัพท์ที่มีใช้ในกลุ่มวัยรุ่น เป็นต้น ดังได้ยกตัวอย่างกล่าวไว้ข้างต้นแล้ว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาเชิงวิพากษ์ลักษณะการใช้และลักษณะการปรับเปลี่ยนคำและการนิยามความหมายของคำศัพท์ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 กรอบแนวคิดของการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องศึกษาเชิงวิพากษ์พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ผู้วิจัยเลือกแนวคิดเป็นวิธีการศึกษาโดยประยุกต์ใช้กับแนวคิดอรรถวิทยา (semantics) การทำพจนานุกรม (lexicography) ภาษาศาสตร์เชิงประวัติ (historical linguistics) และการเปลี่ยนแปลงทางภาษา ซึ่งในงานวิจัยนี้จะเน้นการศึกษาเชิงวิพากษ์โดยวิธีการเปรียบเทียบภาษาตามแนวภาษาศาสตร์เชิงประวัติเปรียบเทียบ เพื่อจะได้ทราบในเรื่องการใช้คำศัพท์ การเพิ่มคำศัพท์ การสูญคำศัพท์ และการใช้พจนานุกรมคำศัพท์ต่าง ๆ ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาคำครั้งนี้จะนำข้อมูลจาก พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1 พิมพ์โดยบริษัทนานมีบุ๊คส์ปับลิเคชันส์ จำกัด พ.ศ. 2556 เพื่อนำมาศึกษาลักษณะการใช้และลักษณะการปรับเปลี่ยนคำและความหมายของคำศัพท์ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554

ระเบียบวิธีวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แนวคิดการวิจัยด้านภาษาศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงประวัติ (Historical Linguistics) ทฤษฎีศัพท์วิทยา (Lexicology) และทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางภาษา (Linguistic Variation) และเสนอผลงานแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษา
2. เก็บรวบรวมข้อมูลคำศัพท์จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 3 ฉบับ ได้แก่ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 และพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 โดยใช้กระบวนการเก็บคำศัพท์ดังต่อไปนี้

2.1 กำหนดคำศัพท์ที่จะเลือกเก็บ ผู้วิจัยได้กำหนดการเลือกเก็บเฉพาะคำศัพท์ที่ต่างกันของพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ว่ามีความ

แตกต่างกันกับพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 และพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 อย่างไรก็ตามถ้าตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก็จะนำคำศัพท์นั้นมาวิเคราะห์

2.2 เลือกคำศัพท์ตามที่ได้กำหนดไว้ โดยใช้วิธีการเก็บคำศัพท์ในบัตรคำ และบันทึกคำศัพท์ในโปรแกรมตาราง Excel แบ่งเป็นช่องตารางพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 และบทนิยามของพจนานุกรมแต่ละฉบับนำมาเปรียบเทียบกัน

2.3 เปรียบเทียบพจนานุกรมที่เลือกไว้ มาสังเคราะห์ แยกหมวดหมู่ ดังนี้

หมวดหมู่การตั้งคำ คือการศึกษาเฉพาะคำตั้ง ผู้วิจัยจะดูความแตกต่างคำตั้งในพจนานุกรมแต่ละฉบับว่าแตกต่างกันอย่างไร โดยเอาพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 เป็นหลักหากปีใดมีความแตกต่างก็จะนำตัวอย่างคำศัพท์นั้นมาศึกษาหมวดหมู่บทนิยาม คำศัพท์ คือการศึกษาความแตกต่างของบทนิยามคำศัพท์ ผู้วิจัยจะดูที่บทนิยามของพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ. 2554 เป็นหลัก หากบทนิยามของพจนานุกรมใดแตกต่างก็จะเลือกตัวอย่างคำศัพท์นั้นมาศึกษา

2.4 เมื่อได้ตัวอย่างคำตามหมวดหมู่ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจะนำคำศัพท์มากรอกลงในตาราง Excel เพื่อเปรียบเทียบคำศัพท์ และบทนิยามระหว่างพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 และพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554

3. วิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแนวคิดภาษาศาสตร์วิพากษ์มา เพื่อวิเคราะห์เชิงวิพากษ์พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554

4. นำเสนอรายงานการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. ด้านการดำเนินการจัดทำพจนานุกรม การจัดทำพจนานุกรมมีพัฒนาการมาตามลำดับตั้งแต่อดีตได้

ใช้คำว่า“พทานุกรม” จนกระทั่ง พ.ศ. 2475 จึงใช้คำว่าพจนานุกรม แทนคำว่า “พทานุกรม” เพราะมีความหมายตรงกับคำว่า Dictionary มากกว่า ต่อมาได้โอนความรับผิดชอบในการชำระแก้ไขให้แก่ ราชบัณฑิตยสถาน ตั้งแต่ปี 2477 ถึงปัจจุบันได้มีการชำระและปรับปรุงแก้ไขมาแล้วรวม 3 ฉบับคือ ฉบับปี พ.ศ.2493 ฉบับปี พ.ศ. 2525 และฉบับปีพ.ศ. 2542

2. ด้านลักษณะการตั้งคำ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานแต่ละเล่มได้ยึดหลักการศึกษาในคำชี้แจงหลักการจัดทำและวิธีใช้พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน มีการเพิ่มคำย่อหรือคำอนุพจน์ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 แตกต่างจากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 และ พ.ศ. 2542 โดยพบลักษณะที่แตกต่างจำนวน 2 ลักษณะ คือ

2.1 การเพิ่มคำย่อ พบว่า มีการเพิ่มคำย่อใหม่และการเพิ่มคำย่อใหม่เข้ามา เช่น คำว่า ขนม พบในฉบับปี พ.ศ. 2525 และฉบับปี พ.ศ. 2542 พบ 4 ชื่อ แต่ในฉบับปี พ.ศ. 2554 พบชื่อขนมเพิ่มขึ้นอีก 34 ชื่อ และคำว่า บรรยาย ในฉบับปี พ.ศ.2525 และฉบับปี พ.ศ. 2542 ไม่ปรากฏว่ามีคำย่อ แต่ในฉบับปี พ.ศ.2554 พบคำว่า บรรยายโวหาร เป็นคำย่อเกิดขึ้นใหม่

2.2 การเพิ่มคำตั้ง พบ 3 ลักษณะ ได้แก่

2.2.1 การเพิ่มโดยการปรับเปลี่ยนเครื่องหมายวรรณยุกต์ จึงทำให้รูปการเขียนคำตั้งปรับเปลี่ยนไปจึงเกิดคำตั้งใหม่ขึ้น เช่น คำว่า กระแต็ก ๆ, กระแต็ก ๆ

2.2.2 การเพิ่มคำตั้งโดยการเพิ่มคำและใส่หมายเลขกำกับ เพื่อให้บทนิยามของคำศัพท์แต่ละคำมีความหมายชัดเจนขึ้น การแยกคำตั้งลักษณะดังกล่าวต้องใช้บทนิยามเป็นตัวตั้งคำ เช่น คำว่า กรีส ๑, กรีส ๒ จากเดิมเขียนว่า กรีส

2.2.3 การเพิ่มคำตั้งโดยการเพิ่มคำศัพท์ คล้ายจากเดิมคำศัพท์นี้มีคำตั้งคำเดียว แต่ในฉบับปี พ.ศ. 2554 ได้เพิ่มคำตั้งเป็น 2 คำ เพื่อให้ผู้ใช้ได้ทราบว่าสามารถใช้ได้ทั้ง 2 คำซึ่งมีความหมายคล้ายคลึงกัน เช่น คำว่า ทะยา ทะแย, ทะยาทะแยแสะ การปรับเปลี่ยนดังกล่าว เกิดจากการเพิ่มคำเข้ามาทำให้การอ่านคำมีความคล่องจงจำได้ง่ายขึ้น และบทนิยามของคำศัพท์ก็เพิ่มขึ้นด้วย

3. ลักษณะการตั้งบทนิยามคำศัพท์ พบว่ามีลักษณะแตกต่างกัน ดังนี้

3.1 การเพิ่มตัวอย่างบทนิยามในฉบับปี พ.ศ. 2554 แตกต่างจากฉบับปี พ.ศ. 2525 และฉบับปี พ.ศ. 2542 ที่เพิ่มความหมายจากเดิมที่ไม่มีตัวอย่างการใช้คำเข้าไปเพื่อให้ผู้ใช้เห็นภาพและเข้าใจมากขึ้น เช่น เขยื้อน [ขะเยื่อน] ก. ไหวตัวหรือเคลื่อนที่, ทำให้ไหวตัวหรือให้เคลื่อนที่, (มักใช้แก่ของหนัก) เช่น ตูใบนี้หนักมากดันเท่าไรไม่เขยื้อนเลย, โดยปริยายหมายความว่าขยับตัว เช่น เรียกใช้ให้ทำงานเท่าไรๆ ก็นั่งนิ่งไม่ยอมเขยื้อน

3.2 การตัดตัวอย่างบทนิยาม ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานฉบับปี พ.ศ. 2554 พบแตกต่างจากฉบับปี พ.ศ. 2525 และฉบับปี พ.ศ. 2542 เช่น กระแหม่ม [-แหม่ม] ก. กระแอม ถูกตัดตัวอย่างบทนิยามออกไปเนื่องจากคำศัพท์นี้เป็นคำที่เรารู้จักกันดีอยู่แล้วจึงไม่จำเป็นต้องมีตัวอย่างการใช้คำประกอบบทนิยาม และแม้จะตัดตัวอย่างบทนิยามออกไปทุกคนก็เข้าใจความหมายของคำได้ดี

3.3 การปรับเปลี่ยนตัวอย่าง ในฉบับปี พ.ศ. 2554 พบแตกต่างจากฉบับปี พ.ศ. 2525 และฉบับปี พ.ศ. 2542 สาเหตุการปรับเปลี่ยนตัวอย่างบทนิยาม เนื่องจากต้องการให้บทนิยามคำศัพท์มีความหลากหลาย และคำที่มาใช้เป็นตัวอย่างเป็นคำที่มีใช้ในปัจจุบัน เช่นคำว่า ชร- ๓ [ชฺระ-] เป็นพยางค์หน้าของคำที่ตั้งต้นด้วยตัว ช ในบทกลอน เช่น ชทิ้ง เป็น ชรทิ้ง เปลี่ยนเป็น ชร- ๓ [ชฺระ-] เป็นพยางค์หน้าของคำที่ตั้งต้นด้วยตัว ช ในบทกลอน เช่น ชริน เป็น ชรริน ทั้งสองคำนี้เป็นคำที่มีใช้ในบทกลอนแต่ปัจจุบันจะใช้คำว่า ชริน เป็น ชริน แทน

3.4 การอ้างอิงคำศัพท์ ในฉบับปี พ.ศ. 2554 พบแตกต่างจากฉบับปี พ.ศ. 2525 และฉบับปี พ.ศ. 2542 แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือการอ้างอิงเอกสารจากเดิมไม่ได้กล่าวไว้แต่ในฉบับปี พ.ศ. 2554 พบการเพิ่มการอ้างอิงเอกสารเข้ามาเพื่อให้ผู้ใช้ได้ทราบที่มาของคำศัพท์ พบการอ้างอิงการยืมคำ ในด้านการเพิ่มการอ้างอิงการยืมคำเพื่อให้ผู้ใช้ได้ทราบที่มาของคำศัพท์ การปรับเปลี่ยนการเขียนคำยืมเพื่อความถูกต้องของการใช้คำยืม การเพิ่มอักษรย่อคำยืมเพื่อเพิ่มภาษาใหม่ในบัญชีอักษรย่อคำยืม การตัดการอ้างอิงคำยืมเกิดจากการเพิ่มคำย่อจึงทำให้การอ้างอิงคำ

ยืมสูญไป และการปรับเปลี่ยนแก้ไขการอ้างอิง เพื่อความถูกต้อง และเป็นปัจจุบันของข้อมูลที่น่ามาอ้างอิง การอ้างอิงคำศัพท์ในฉบับปี พ.ศ. 2554 พบมีการปรับเปลี่ยนจากฉบับก่อนค่อนข้างมาก เนื่องจากการปรับเปลี่ยนคำศัพท์ อาทิ การเพิ่มคำศัพท์เข้ามาและการสูญคำศัพท์ไปต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญให้การอ้างอิงที่มาของคำศัพท์ปรับเปลี่ยนตาม หรืออาจเกิดจากการผิดพลาดในการตรวจชำระของคณะกรรมการในการพิมพ์ที่มาของคำ หรือการค้นคว้าเพิ่มเติมของคณะกรรมการจึงทำให้เกิดหลักฐานใหม่ถึงที่มาของคำศัพท์นั้น ๆ เพราะภาษาเป็นสิ่งที่ปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลาตราบใดที่ภาษายังไม่หยุดปรับเปลี่ยนการอ้างอิงคำศัพท์ก็ปรับเปลี่ยนตามได้ตลอดเช่นเดียวกัน

3.5 การอธิบายคำศัพท์ ในฉบับปี พ.ศ. 2554 พบแตกต่างจากฉบับปี พ.ศ. 2525 และฉบับปี พ.ศ. 2542 แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ

3.5.1 การอธิบายโดยการใช้ภาษาอธิบายต่างกันเดิมใช้ว่า ภูมิदानทานโรค เปลี่ยนเป็น ภูมิदानทานต่อชีวิตพืช เพื่อความถูกต้องชัดเจนและทันสมัยของการใช้คำ

3.5.2 การอธิบายโดยการเพิ่มรายละเอียดของนิยามคำศัพท์ เช่น เดิมคำว่า สตูป [สะตูป] (แบบ) น. สตูป, สิ่งก่อสร้างซึ่งก่อไว้สำหรับบรรจุของ ครอบงวนกระดูกแห่งบุคคลที่นับถือ เป็นต้น, สตูป กัว่า. (ส.; ป. ฎ) เปลี่ยนเป็น สตูป น. สตูป, สิ่งก่อสร้างที่มีรูปโอคว่าซึ่งก่อไว้สำหรับบรรจุของ ครอบงวนพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า และพระธาตุของพระอรหันต์ เป็นต้น, สตูป กัว่า. (ส.; ป. ฎ) การเพิ่มรายละเอียดของนิยามคำศัพท์ดังกล่าว ทำให้คำว่า สตูป ในฉบับปี พ.ศ. 2554 มีความหมายชี้เฉพาะเจาะจงชัดเจนขึ้นด้วย

3.5.3 การอธิบายโดยการตัดรายละเอียดของนิยามคำศัพท์ โดยการใช้ภาษาหรือเลือกสรรคำที่เป็นภาษาปัจจุบันให้เข้าใจได้ชัดเจน เช่น เดิมคำว่า มหาสงกรานต์ น. นักขัตฤกษ์ขึ้นปีใหม่อ่างเก่า เริ่มแต่พระอาทิตย์ย่าง เข้าสู่ราศีเมษ คือ วันที่ ๑๓ เมษายน เรียกว่า วันมหาสงกรานต์. เปลี่ยนเป็น มหาสงกรานต์ น. วันขึ้นปีใหม่อ่างเก่า เริ่มแต่พระอาทิตย์ย่างเข้าสู่ ราศีเมษ เรียกว่า วันมหาสงกรานต์. การตัดรายละเอียดบทนิยามในฉบับปี พ.ศ. 2554 ดังกล่าวก็เพื่อให้บทนิยามมีความกระชับเข้าใจง่ายขึ้น โดยการตัดคำว่า นักขัตฤกษ์ และคำว่า คือ วันที่

๑๓ เมษายน แม้อูกตดอกไปทุกคนก็ยังเข้าใจบทนิยามได้ ซึ่งรายละเอียดของบทนิยามที่ตัดออกก็คือสิ่งที่ทุกคนทราบกันดีอยู่แล้วนั่นเอง

4. การปรับเปลี่ยนคำตั้ง พบการปรับเปลี่ยนคำตั้งใน 3 ลักษณะ คือ

4.1 การปรับเปลี่ยนรูปคำตั้ง ในฉบับปี พ.ศ. 2554 พบแตกต่างจากฉบับปี พ.ศ. 2525 และฉบับปี พ.ศ. 2542 พบการคือ การประวิสรรชนีย์ท้ายคำศัพท์ เช่น กังส เปลี่ยนเป็น กังสะ การปรับเปลี่ยนรูปสระหรือสระลดรูป เช่น นังโป่ง เปลี่ยนเป็น นังป่ง การปรับเปลี่ยนพยัญชนะ เช่น สเปกโทรสโคป เปลี่ยนเป็น สเปกโทรสโกป การซ้ำเสียง เช่น กระเด็ด ๒ เปลี่ยนเป็น กระเด็ด ๒, กระเด็ดๆ การตัดอักษรนำ เช่น กระระหนะ เปลี่ยนเป็น กระระนะ การปรับเปลี่ยนสระ วรรณยุกต์และเพิ่มพยัญชนะท้าย เช่น กงไฉ่ เปลี่ยนเป็น กังฉ่าย, กังฉ่าย การเติมคำท้ายพยางค์ เช่น นับประสา เปลี่ยนเป็น นับประสาอะไร การปรับเปลี่ยนลักษณะต่างๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้นทำให้รูปเขียนและการออกเสียงคำแตกต่างกันออกไปทำให้เกิดคำศัพท์ใหม่ขึ้นใช้ในฉบับปี พ.ศ. 2554 ส่วนบทนิยามพบการปรับเปลี่ยนบ้างแต่ก็ยังมีเค้าความเดิมปรากฏอยู่ถือว่าไม่มีผลต่อบทนิยาม

4.2 การปรับเปลี่ยนแบบเพิ่มคำตั้ง ในฉบับปี พ.ศ. 2554 พบว่าแตกต่างจากฉบับปี พ.ศ. 2525 และฉบับปี พ.ศ. 2542 พบการปรับเปลี่ยน คือ การปรับเปลี่ยนสถานะจากคำย่อเป็นคำตั้ง เช่น กระลับ เพิ่มเป็น กระลับกระเลือก การแยกคำตั้ง มะกอกบ้าน, มะกอกป่า เพิ่มเป็น มะกอกบ้าน และ มะกอกป่า การสร้างคำศัพท์ใหม่ เช่น กบดากบแดง กระตุ้วแทงเสื่อ กระแตเวียน กวดวิชา กังหันร้อน การทับศัพท์ เช่น ไกด์ คอนโดมิเนียม คอร์รัปชัน คอลัมน์ คอลัมนิสต์ คำศัพท์โอกาสพิเศษ เช่น กังหันน้ำชัยพัฒนา แก้มลิง การใช้คำอ้าง เช่น กระถินเทศ กันพิรุณ ก้านปล้อง กู่เจิง โกวเจิง การปรับเปลี่ยนดังกล่าวทำให้เกิดคำศัพท์ใหม่ขึ้นใช้ในฉบับปี พ.ศ. 2554

4.3. การปรับเปลี่ยนแบบสูญเสียคำตั้ง ในฉบับปี พ.ศ. 2554 พบชนิดของคำศัพท์ที่สูญเสีย คือ คำกริยา คำนาม คำวิเศษณ์ คำไม่ระบุชนิดของคำ พบลักษณะของคำศัพท์ที่ใช้เฉพาะแห่งที่สูญเสีย คือ กลอน ถิ่น แบบ โบ ปาก สำ พบสาเหตุการสูญเสียของคำศัพท์ พบการปรับเปลี่ยน ในด้านการ

ปรับเปลี่ยนเสียงหรือรูปเขียนของคำศัพท์ เช่น กงไฉ่ เป็น กังฉ่าย, กังฉ่าย การปรับเปลี่ยนวรรณยุกต์ เช่น ลอกแลก เป็น ล็อกแลก การปรับเปลี่ยนพยัญชนะ เช่น สเปกโทรสโคป เป็น สเปกโทรสโกป การปรับเปลี่ยนสถานะของคำศัพท์จากคำตั้งเป็นคำคำย่อ เช่น กับแกลล์ เดิม กับแกลล์ [-แกลล์] น. ของกินแกลล์เหล้า, แกลล์ ก็ว่า. เปลี่ยนกับ ๓, กับข้าว น. อาหารซึ่งปรกติใช้กินพร้อมข้าว. กับแกลล์ [-แกลล์] น. ของกินแกลล์เหล้า, แกลล์ ก็ว่า. การปรับเปลี่ยนแบบรวมคำตั้ง เช่น เดิม ทรทิง ๑, ทรทิง ๒ เปลี่ยนเป็น ทรทิง การปรับเปลี่ยนดังกล่าวทำให้เกิดการสูญเสียคำตั้งในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554

5. การปรับเปลี่ยนการนิยามความหมายของคำตั้ง พบในฉบับปี พ.ศ. 2554 พบว่าแตกต่างจากฉบับปี พ.ศ. 2525 และฉบับปี พ.ศ. 2542 พบการปรับเปลี่ยน คือ

5.1 การนิยามความหมายแบบแคบเข้า เพื่อใช้ระบุบทนิยามคำศัพท์เพียงบทนิยามเดียว ซึ่งในฉบับปี พ.ศ. 2554 พบในคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันเพราะคำศัพท์เหล่านั้นเป็นคำศัพท์ที่ทุกคนรู้จักกันดีอยู่แล้วจึงไม่จำเป็นต้องมีรายละเอียดของบทนิยามมาก

5.2 การนิยามความหมายแบบกว้างออก คือ การเพิ่มรายละเอียดของบทนิยามเข้ามาทำให้คำศัพท์นั้นมีความหมายกว้างออกจากพจนานุกรมฉบับก่อน คำศัพท์บางคำเมื่อนำมาใช้ได้หลากหลายก็ต้องการเพิ่มรายละเอียดของบทนิยามให้กว้างออกเพื่อจะครอบคลุมความหมายของการใช้คำศัพท์นั้น ๆ

5.3 การนิยามความหมายแบบย้ายที่ คือการสลับที่หรือการเรียงประโยคของรายละเอียดบทนิยามแตกต่างไปจากเดิม แต่ไม่ได้ทำให้ความหมายปรับเปลี่ยนไปด้วย พบการปรับเปลี่ยนน้อยมากในฉบับปี พ.ศ. 2554 ส่วนใหญ่นอกจากจะสลับที่ประโยคแล้วยังมีการเพิ่มบทนิยามเข้ามาเพื่อให้การอธิบายรายละเอียดของบทนิยามมีความชัดเจนขึ้นด้วย

5.4 การนิยามความหมายแบบแตกต่างไปจากเดิม คือการปรับเปลี่ยนรายละเอียดบทนิยาม พบการปรับเปลี่ยน 2 ลักษณะ คือการนิยามความหมายแบบแตกต่างไปจากเดิม แต่ยังมีเค้าความหมายเดิม และการนิยามความหมายแตกต่างไปจากเดิม โดยไม่มีเค้าความหมายเดิม

5.5 การนิยามความหมายแบบคำอ้างหรือคำโยงแบบแตกต่างไปจากเดิม พบมากในฉบับปี พ.ศ. 2554 แม้จะมีคำโยงปรับเปลี่ยนไปแต่การนิยามความหมายของคำยังคงเดิม

อภิปรายผล

ลักษณะการตั้งคำ เมื่อแบ่งตามการเรียงลำดับคำและวิธีเก็บคำ สามารถแบ่งได้เป็น 7 ลักษณะ ซึ่งพจนานุกรมแต่ละเล่มก็ได้ระบุไว้ในคำชี้แจงหลักการจัดทำและวิธีใช้พจนานุกรมให้ผู้ใช้ได้ทราบทุกเล่ม จากการศึกษาพบว่า ฉบับปี พ.ศ. 2554 แตกต่างจากฉบับปี พ.ศ. 2525 และฉบับปี พ.ศ. 2542 ในการเพิ่มคำย่อ หรือคำอนุพจน์ โดยเฉพาะคำศัพท์ทั่วไปที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สาเหตุมาจากการติดต่อสื่อสารกัน จึงมีการเพิ่มคำศัพท์ใช้สื่อสารกันมากขึ้นด้วย การใช้คำอ้าง หรือ คำโยง เป็นการเพิ่มคำศัพท์เดิมที่มีความหมายเกี่ยวเนื่องกันทำให้มีพจนานุกรมที่สามารถใช้ได้มากขึ้น การเพิ่มคำตั้ง 4 ลักษณะคือการปรับเปลี่ยนเครื่องหมายวรรณยุกต์ การเพิ่มคำโดยใส่หมายเลขกำกับ การแยกคำ การเพิ่มคำศัพท์คล้าย ลักษณะการตั้งพจนานุกรมคำศัพท์ เมื่อแบ่งตามความหมาย สามารถแบ่งการศึกษาได้ 10 ลักษณะ ซึ่งพจนานุกรมแต่ละเล่มก็ได้ระบุไว้ในคำชี้แจงหลักการจัดทำและวิธีใช้พจนานุกรมให้ผู้ใช้ได้ทราบทุกเล่ม จากการศึกษาพบสิ่งที่ฉบับปี พ.ศ. 2554 มีความแตกต่างจากฉบับปี พ.ศ. 2525 และฉบับปี พ.ศ. 2542 ในการเพิ่มตัวอย่างคำศัพท์ การใช้คำให้มีความชัดเจนครอบคลุมมากขึ้นจากเดิม การตัดตัวอย่างคำศัพท์ เนื่องจากเป็นคำที่รู้จักกันดีอยู่แล้วจึงไม่จำเป็นต้องมีตัวอย่างประกอบ การตัดตัวอย่างออกไปก็เพื่อให้พจนานุกรมมีความกระชับขึ้น การปรับเปลี่ยนตัวอย่างคำศัพท์ หรือบริบทที่คำศัพท์เกิดขึ้น ก็เพื่อให้ตัวอย่างมีความหลากหลายและเป็นปัจจุบันมากขึ้น การอ้างอิงที่มาของคำศัพท์ทั้งที่เป็นเอกสารและการยืมคำจากเดิมไม่ได้รับระบุไว้ก็ได้เพิ่มเข้าไปเพื่อให้ผู้ใช้ได้ทราบ โดยเฉพาะการเพิ่มการใช้อักษรย่อบอกที่มาของลักษณะคำยืมที่เพิ่มขึ้นมาจากฉบับปี พ.ศ. 2525 และฉบับปีพ.ศ. 2542 3 ภาษา คือภาษาเปอร์เซีย ภาษาอาหรับ และภาษาโปรตุเกส หรือจากเดิมที่เคยระบุใช้อักษรย่อบอกที่มาของลักษณะคำยืมก็ได้หายไป เพราะการจัดพิมพ์หรือแก้ไข

ข้อมูลจึงเกิดการสูญการอ้างอิง หรือการปรับเปลี่ยนแก้ไขที่มาของคำศัพท์เพื่อให้คำศัพท์มีความถูกต้องของข้อมูล ปัจจุบัน การอธิบาย สามารถแบ่งได้ 3 ลักษณะ คือการอธิบายโดยการใช้ภาษาอธิบายต่างกัน แม้ภาษาที่ใช้ในการอธิบายจะต่างกันแต่ความหมายยังคงเดิม การอธิบายโดยการเพิ่มรายละเอียดของนิยามคำศัพท์เพื่อความถูกต้องชัดเจนในการใช้นิยามคำศัพท์ การตัดรายละเอียดของนิยามคำศัพท์เพื่อความทันสมัยและเหมาะสมกับปัจจุบัน ของพจนานุกรมและเป็นคำที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว

การปรับเปลี่ยนคำตั้งในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานฉบับปี พ.ศ. 2554 ด้านการปรับเปลี่ยนรูปคำ พบการปรับเปลี่ยนหลายลักษณะสาเหตุที่ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปคำตั้งเหล่านั้น ในฉบับปี พ.ศ. 2554 มาจากการที่สังคมปรับเปลี่ยนไปการใช้คำก็ปรับเปลี่ยนไปด้วย จึงมีผลทำให้รูปเขียนปรับเปลี่ยนตาม การปรับเปลี่ยนแบบเพิ่มคำตั้งศัพท์เก่า คือ การปรับเปลี่ยนสถานะของคำศัพท์จากคำย่อเป็นคำตั้ง ในฉบับปี พ.ศ. 2554 เพื่อความชัดเจนในการอธิบายพจนานุกรมคำศัพท์ การแยกคำตั้งเป็นการปรับเปลี่ยนสถานะของคำตั้งคล้าย มาเป็นคำตั้งใหม่เพื่อความชัดเจนในการให้พจนานุกรมคำศัพท์แต่ละคำ การปรับเปลี่ยนแบบเพิ่มคำตั้งโดยการเพิ่มคำศัพท์ใหม่ คือการสร้างคำศัพท์ใหม่วิวัฒนาการใหม่ในสังคม เพื่อให้คนใช้เรียกสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่ในสังคม ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ทั่วไปที่คนในสังคมรู้จักกันดี ลักษณะดังกล่าวมีความสอดคล้องกับปราณี กุลละวณิช และคนอื่น ๆ (2540) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนในภาษาสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยน คือ 1) ความสะดวกในการออกเสียง 2) ปัจจัยจากตัวผู้พูด 3) ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ การทับศัพท์ การเพิ่มคำตั้งโดยการใช้คำอ้าง คำศัพท์โอกาสพิเศษ คือคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว การปรับเปลี่ยนแบบสูญเสียคำตั้ง พบการสูญเสียคำศัพท์ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานทั้งชนิดของคำศัพท์ที่สูญเสียตามหลักไวยากรณ์ และการสูญเสียคำที่ใช้เฉพาะแห่ง ในฉบับปี พ.ศ. 2525 กับฉบับปีพ.ศ. 2542 สาเหตุการสูญเสียของคำศัพท์เกิดจากการปรับเปลี่ยนรูปการเขียนคำศัพท์ การปรับเปลี่ยนสถานะของคำศัพท์ การรวมคำศัพท์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพินท์ โลกัตถจริยา

(2538) ที่ศึกษาวิเคราะห์การปรับเปลี่ยนคำศัพท์ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 พิมพ์ครั้งที่ 5 และ พ.ศ. 2525 พิมพ์ครั้งที่ 2 สรุปได้ว่าอาจจะมีสาเหตุมาจากคำศัพท์นั้นเป็นคำล้าสมัย ไม่มีใช้ในภาษา หรือจากสาเหตุอื่น เช่น ความผิดพลาดในการรวบรวมปรับปรุงหรือการจัดพิมพ์ ซึ่งยังไม่สามารถสรุปได้แน่ชัด การปรับเปลี่ยนบทนิยามของคำศัพท์ระหว่างพจนานุกรมทั้งสองฉบับ โดยส่วนใหญ่เกิดผลดีกับผู้ใช้พจนานุกรมเป็นอย่างมาก เพราะการให้รายละเอียดของคำนิยามของคำศัพท์ที่เพิ่มมากขึ้น หรือการใช้ภาษาในการอธิบายที่แตกต่างกันนั้น เป็นการปรับปรุงเพื่อให้ภาษาที่ใช้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับปัจจุบัน ทำให้ผู้ใช้พจนานุกรมสามารถที่จะเข้าใจความหมายของคำศัพท์เหล่านั้นได้ทันที

การปรับเปลี่ยนการนิยามความหมายของคำตั้ง ผู้วิจัยพบว่าการปรับเปลี่ยนการนิยามความหมายของคำตั้งในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 พบการนิยามความหมายแบบกว้างออก เพราะมีการยกตัวอย่างการใช้คำที่หลากหลายตามสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคม การนิยามความหมายแบบแคบเข้า เพราะมีการใช้คำโยงเข้ามาแทนบทนิยามคำศัพท์แต่ละคำเพื่อให้มีความชัดเจนและมีความหมายแคบเข้า การนิยามความหมายแบบย้ายที่ เกิดจากการปรับปรุงพจนานุกรมใหม่การเรียงคำจึงลำดับก่อนหลังของพจนานุกรมแตกต่างกัน แต่ความหมายยังคงเดิม การนิยามความหมายแตกต่างไปจากเดิมเพราะตัวอย่างการใช้คำปรับเปลี่ยนไปเพื่อให้คำที่ใช้เป็นปัจจุบัน การนิยามความหมายของคำจึงปรับเปลี่ยนตามไปด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผลการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพจนานุกรมครั้งต่อไปในด้านการเพิ่มคำศัพท์ การสูญเสียคำศัพท์ บทนิยามคำศัพท์

1.2 ผลการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำศัพท์ ของอาจารย์และนักเรียนนักศึกษาในระดับต่าง ๆ

1.3 ผลการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจด้านความหมายของคำศัพท์และวิวัฒนาการของคำในพจนานุกรมแต่ละฉบับ

2. ข้อเสนอแนะในงานวิจัยต่อไป

ควรศึกษาเปรียบเทียบพจนานุกรมทั้ง 4 ฉบับ คือ 1) พจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 2) พจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 3) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 และ 4) พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เพื่อทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของคำศัพท์ที่เกิดขึ้นจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- กมล การกุศล. (2529). **ทักษะและความรู้ทางภาษาไทย**. พิษณุโลก : โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- นิชรา อัครวิบูลย์. (2533). **การเพิ่มคำ การสูญเสียคำ และการปรับเปลี่ยนความหมายของคำกริยาในช่วง พ.ศ. 2416-2525**. ปรินญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, ถ่ายเอกสาร.
- บุญเรือน จันทร์ชูผล. (2529). **วิเคราะห์พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525**. ปรินญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ปราณี กุลละวณิชย์, ม.ร.ว.กัลยา ติงศภัทัย, สุดาพร ลักษณะียนาวิน, และอมรา ประเสริฐรัฐสินธุ์. (2535). **ภาษาทัศนาศนา**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์.
- วิไลวรรณ ขนิษฐานนท์. (2526). **ภาษาศาสตร์เชิงประวัติ: วัฒนการภาษาไทยและภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมปอง ตาลเพชร. (2534). **การเปลี่ยนแปลงของคำวิเศษณ์: ศึกษาจากอักขรภิธานศัพท์ของหมอบรัดเลและพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525**. ปรินญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, ถ่ายเอกสาร.
- สาโรจน์ มณีรัตน์. (2546, กรกฎาคม). “21 ปีที่รอคอย พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ชุมนุมช่างวิจิตรอักษร,” ในศิลปวัฒนธรรม. **ศิลปวัฒนธรรม**. 24(9): 34-35.
- อรพินท์ โลกัตถจริยา. (2538). **วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงคำศัพท์ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 พิมพ์ครั้งที่ 5 และ พ.ศ. 2525**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.